

Enligt sändlista

Beslut om bildande av Storandens naturreservat i Norrtälje kommun.

(2 bilagor)

Uppgifter om naturreservatet

Reservatets namn	Storandens naturreservat
RegDOS-id	2014216
Länsstyrelsens objektnr.	0188-02-076
Kommun	Norrtälje
Församling	Gottröra
Natura 2000-område	SE0110277 Storanden (Storandens naturreservat sammanfaller i stort sett med Natura 2000-området)
Natura 2000-habitat	7140 Öppna svagt välvda mossar, fattiga och intermediära kärr och gungflyn, 3,0 ha 9010 Västlig taiga, 21,9 ha 91D0 Skogbevuxen myr, 40,0 ha 7230 Rikkärr, 2,0 ha
Lägesbeskrivning	Storanden ligger ca 3 km nordost om Gottröra kyrka.
Kartblad	Topografiska kartan 11I NO Uppsala Ekonomiska kartan 11I 5g/118 56.
Naturgeografisk region	Region 24, "Svealands sprickdalsterräng med lerslättsdalar och sjöbäcken"
Fastigheter	Delar av fastigheterna Stenhagen 1:1, Gottröra 2:15, Gottröra 4:1 och Kyrkbyn 1:12
Markägare	Enskilda, samt staten genom Naturvårdsverket
Areal	Cirka 92,4 hektar
Reservatsförvaltare	Länsstyrelsen

BESLUT

Med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken (1998:808) beslutar Länsstyrelsen att förklara det område som avgränsats på bifogad karta, bilaga 1, som naturreservat.

Naturreservatets namn ska vara *Storanden*.

Naturresevatets syfte

Syftet med Storandens naturresevat ska vara att bevara en värdefull skogsmyrmosaik med dess växt- och djurliv. De livsmiljöer som är grunden för att området har anmälts till Natura 2000 ska ha gynnsam bevarandestatus. Området ska vara tillgängligt för friluftslivet på ett sätt som inte äventyrar naturvärdena.

Syftet ska uppnås genom att skogen undantas från skogsbruk och i huvudsak får utvecklas fritt samt att inga anläggningar eller byggnader ska tillkomma i resevatet. För att gynna skyddsvärda naturtyper och arter i området kan på lång sikt vissa naturvårdande åtgärder behöva vidtas som till exempel röjning och frihugning.

Prioriterade bevarandevärden

- Naturmiljön med de naturtyper (enligt habitatdirektivet, 92/43/EEG) som finns i området, varav *Västlig taiga* (9010) och *Skogbevuxen myr* (91D0) är av hög prioritet för bevarande inom EU,
- Den biologiska mångfalden med de rödlistade arter som är knutna till ovanstående naturtyper.

Reservatsföreskrifter

För att tillgodose syftet med resevatet beslutar Länsstyrelsen med stöd av 7 kap. 5, 6 och 30 § § miljöbalken samt 22 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd m.m. att nedan angivna föreskrifter ska gälla i resevatet.

A. Föreskrifter med stöd av 7 kap. 5 § miljöbalken om inskränkningar i rätten att förfoga över fastighet

Utöver föreskrifter och förbud i lagar och andra författningar är det förbjudet att

1. avverka eller skada träd och buskar eller utföra annan skoglig åtgärd,
2. ta bort eller upparbeta dött träd eller vindfälle,
3. gräva, spränga, schakta, dika, utfylla, tippa eller utföra annan mekanisk markbearbetning,
4. framföra motordrivet fordon, annat än vid uttransport av fäلت hjortdjur eller vildsvin,
5. anlägga väg eller parkeringsplats,
6. anordna upplag,
7. uppföra byggnad, mast eller annan anläggning,
8. dra fram mark- eller luftledning,
9. kalka, använda kemiska bekämpningsmedel eller gödselmedel,

BESLUTDatum
2008-09-29Beteckning
18513-2002-82775
0188-02-076

10. införa för området främmande växt- eller djurart,
11. sätta upp skylt, plakat, affisch eller liknande anordning.

Föreskrifterna ska inte utgöra hinder mot åtgärder som behövs för områdets skötsel och som anges i bifogad skötselplan.

B. Föreskrifter med stöd av 7 kap. 6 § miljöbalken om skyldighet att tåla visst intrång

Markägare, arrendator och annan innehavare av särskild rätt till marken förpliktigas tåla att följande anordningar utförs och åtgärder vidtas för att tillgodose syftet med reservatet

1. utmärkning av reservatets gränser samt uppsättning av information om reservatet och övriga upplysningsskyltar,
2. naturvårdande skogsavverkning, röjning eller gallring enligt fastställd skötselplan. Avverkat virke vid sådan åtgärd får tillgodogöras av förvaltaren för användning vid skötsel av naturreservat,
3. undersökningar av växt- och djurlivet i reservatet enligt bifogad skötselplan.

C. Ordningsföreskrifter med stöd av 7 kap. 30 § miljöbalken

Utöver föreskrifter och förbud i lagar och andra författningar är det för allmänheten förbjudet att

1. borra, hacka, spränga, rista, gräva, måla eller på något sätt skada berg, jord eller sten
2. fälla eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar,
3. gräva upp växter som ris och örter, eller ta bort mossor, lavar eller vedlevande svampar (plockning av marklevande svampar är tillåten),
4. framföra motordrivet fordon i terrängen på såväl snötäckt mark som barmark.

Föreskrifternas ikraftträdande

Föreskrifterna träder i kraft tre veckor efter den dag då författningen utkom från trycket i länets författningssamling.

Upplysningar

I reservatet gäller också övriga bestämmelser till skydd för naturmiljön. Bland dessa kan nämnas följande:

- Terrängkörningsförbudet i terrängkörningslagen (1975:1313).
- Fridlysningsbestämmelserna. Alla vilda fåglar och däggdjur samt deras ägg, ungar och bon är fredade enligt jaktlagen (1987:259). Vissa andra växt- och

BESLUT

Datum
2008-09-29

Beteckning
18513-2002-82775
0188-02-076

djurarter är fridlysta enligt 8 kap miljöbalken och artskyddsförordningen (2007:845).

- Storandens naturreservat utgörs till allra största delen av ett Natura 2000-område och därför gäller tillståndsplikt för åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka naturmiljön enligt 7 kap 28 a § miljöbalken. En bevarandeplan är fastställd för Natura 2000-området.

Fastställande av skötselplan

Med stöd av 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. fastställer Länsstyrelsen bifogad skötselplan (bilaga 2).

Reservatsförvaltare

I enlighet med 2 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. är Länsstyrelsen i Stockholms län förvaltare i naturvårdshänseende för naturreservatet. Inför skötselåtgärder i reservatet ska samråd ske med markägare.

SKÄLEN FÖR LÄNSSTYRELSENS BESLUT

Översiktlig beskrivning av området

Storandens naturreservat utgörs av ett våtmarkskomplex med myrarna Storanden och Vagnsmossen, samt omgivande äldre barrskogar. Området omfattar 92,4 hektar varav cirka 75 hektar består av produktiv skogsmark och resterande delar i huvudsak myrimpediment. Våtmarkerna ingår i *Myrskyddsplan för Sverige* och är ett av de finaste myrområdena i länet. Områdets orördhet under lång tid bidrar tillsammans med dess storlek och dess variation mellan öppna våtmarker, sumpskogspartier och skog på fastmark till att ge förutsättningar för en värdefull flora och fauna.

Storanden-Vagnsmossen är till huvudsaklig del blandmyr av mosaiktyp vilket är en ovanlig myrtyp i länet. Det öppna rikkärret i Storandens södra del har höga botaniska värden och hyser bland annat flera orkidéarter, som ängsnycklar och myggblomster. Våtmarkens hydrologi är relativt opåverkad av människans ingrepp.

Intill myrmarkerna finns i väst och sydost naturskogsområden med hållmarkstallskog och granskog. Träden är rikligt beväxna av hänglavar. Många döda träd står kvar i form av torrakor. Gran- och tallskogen är mycket olikåldrig och har gott om träd som är 160-200 år gamla. I granskogen finns gott om inslag av grova aspar, vilket är av värde för både kryptogamfloran och insekts- och fågelfaunan. Miljön i de opåverkade naturskogsområdena är mycket gynnsam för många arter av vedsvampar, med sällsynta arter som *kötticka*, *stor aspticka* och *ullticka*. Här har under lång tid funnits gott om död ved i alla nedbrytningsstadier. Luftfuktigheten är hög, vilket bidrar till en gynnsam miljö för många kryptogamarter.

BESLUT

Datum
2008-09-29

Beteckning
18513-2002-82775
0188-02-076

I området häckar de flesta skogsfågelarter som normalt förekommer i dessa trakter. Många av dem är starkt knutna till gammal orörd skog, exempelvis *tjäder*, *järpe*, *skogsduva*, *sparvuggla* och *spillkråka*.

Natura 2000

Ett område som i stort sett sammanfaller med reservatet ingår i Natura 2000, EU:s nätverk av värdefulla naturområden. De arter och naturtyper som utgjort grund för att området föreslagits anges i skötselplan (bilaga 2).

Inventering av urskogsartade områden i Stockholms län

Storanden uppmärksammades vid den inventering som gjordes 1980-81 i länet. Mossen med sin 200 åriga tallskog och intilliggande barrskog bedömdes ha stort bevarandevärde.

Naturvårdsprogram

Även i länets naturvårdsprogram omnämns Storanden med dess gamla skog och området har i programmet givits mycket högt naturvärde (områdesnummer 88.53).

Våtmarksinventeringen och myrskyddsplanen

Storanden-Vagnsmossen tillhör klass 1, särskilt värdefulla våtmarker, i länets våtmarksinventering.

I *Myrskyddsplan för Sverige* presenteras ett antal av landets allra värdefullaste myrar. De utgör ett urval av myrarna i våtmarksinventeringen. Naturvårdsverket har satt som mål att verka för att dessa områden prioriteras vid skydd av myrar. I Stockholms län ingår 18 våtmarksområden i myrskyddsplanen, däribland Storanden. Storanden beskrivs där som en mosaikblandmyr, vars värden är knutna till mångformighet och flora samt till kombinationen av myr och gammal skog.

Nyckelbiotoper

Vid Skogsstyrelsens nyckelbiotopsinventering har ett mindre avsnitt av skogen, 4,5 hektar i reservatets södra del, klassats som nyckelbiotop.

Enligt Länsstyrelsens bedömning utgörs all skogsbevuxen mark i reservatsområdet av värdekärna (med kvalitet som nyckelbiotop eller naturvärdesobjekt), förutom 3,5 hektar som består av utvecklingsmark.

Ärendets beredning

Områdets naturvärden har sedan lång tid varit kända. Frågan om skydd väcktes år 2002 i samband med planer på avverkningar inom det aktuella området. Länsstyrelsen inledde då överläggningar med markägarna om att bilda ett naturreservat i området. Under 2005 och 2006 tecknades avtal om markköp (Gottröra 2:10), markbyte (Gottröra 3:1) respektive inträngsersättning (Gottröra 4:1, Kyrkbyn

BESLUT

Datum
2008-09-29

Beteckning
18513-2002-82775
0188-02-076

1:12, Stenhagen 1:1). De förvärvade delarna utgör efter nybildning fastigheten Gottröra 2:15.

Länsstyrelsen har i enlighet med 24, 25 och 26 §§ förordningen om områdesskydd m.m. skickat förslaget till naturreservat på remiss till berörda sakägare och myndigheter. Yttranden har inkommit från Norrtälje kommun och Skogsstyrelsen vilka båda har tillstyrkt naturreservatet.

Länsstyrelsens bedömning

Storandenområdet utgör ett från naturvårdssynpunkt mycket värdefullt våtmarks- och sumpskogsområde som hyser en stor mångfald av växter och djur knutna till dessa biotoper. För att områdets värden ska bestå, krävs att våtmarken och intilliggande skog lämnas orörda. Skogsavverkningar och annan exploatering skulle innebära att områdets naturvärden skulle äventyras eller påtagligt skadas. Med anledning av detta har frågan om ett skydd av området genom bildande av naturreservat väckts. Länsstyrelsen har då funnit det angeläget att området skyddas som naturreservat.

Förenlighet med översiktsplan

Länsstyrelsen bedömer att ett naturreservat i det aktuella området är förenligt med gällande översiktsplan för Norrtälje kommun, antagen i april 2004.

Kommunens översiktsplan redovisar riksintresset för naturvård, där målet är att området ska skyddas mot åtgärder som påtagligt kan skada natur- eller kulturmiljön. Översiktsplanen redovisar också att området ingår i Natura 2000 nätverket samt som ekologiskt särskilt känsligt, genom förekomst av nyckelbiotoper och rödlistade arter. Översiktsplanen anger också det regionala naturvårdsintresset.

Hushållning med mark- och vattenområden

Storanden utgör ett område som är av riksintresse för naturvård enligt miljöbalkens 3 kap. 6 §. Länsstyrelsen bedömer att ett naturreservat i det aktuella området är förenligt med hushållningsbestämmelserna i 3 och 4 kap miljöbalken.

Intresseprövning

Länsstyrelsen finner vid en vägning mellan enskilda och allmänna intressen i enlighet med 7 kap. 25 § miljöbalken att det för att skydda och bevara områdets naturvärden finns skäl att besluta om att bilda ett naturreservat i området, att förordna om föreskrifter för att skydda området samt att fastställa en skötselplan. För att uppnå det starka skydd som behövs för områdets naturvärden bör föreskrifterna bland annat omfatta förbud mot såväl exploateringsföretag som skogsbruk.

Miljökvalitetsmål

Reservatsbildningen bidrar till att uppfylla miljökvalitetsmålen *Myllrande våtmarker* genom att ett våtmarksområde som ingår i Myrskyddsplan för Sverige

BESLUT

Datum
2008-09-29

Beteckning
18513-2002-82775
0188-02-076

får ett långsiktigt skydd, samt *Levande skogar* genom att 75 hektar skyddsvärd produktiv skogsmark undantas från skogsproduktion och får ett långsiktigt skydd enligt miljöbalken.

Hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas hos regeringen, Miljödepartementet, se bilaga 3.

Beslut i detta ärende har fattats av t.f. länsöverdirektör Rutger Öijerholm. Vid ärendets slutliga handläggning har deltagit naturvårdschef Anders Nylén, plandirektör Inger Holmqvist, länsantikvarie Mats Jonsäter, lantbruksdirektör Jan Emmervall, länsassessor Björn Lundin, samt miljöhandläggare Örjan Hallnäs, den sistnämnde föredragande.

Rutger Öijerholm

Örjan Hallnäs

Bilagor

1. Beslutskarta
2. Skötselplan
3. Hur man överklagar

Sändlista

Sändlistan är borttagen i denna version
eftersom den innehåller personuppgifter.

LÄNSSTYRELSEN
I STOCKHOLMS LÄN

BESLUT

Datum

2008-09-29

Beteckning

18513-2002-82775

0188-02-076

Kungörelse

Beslutet kungörs i ortstidning samt i Stockholms läns författningssamling.

Skala 1:10 000

Teckenförklaring

Fastighetsgränser

